

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
Izmeri se do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inserti petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 n. Popusti se pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritrileno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisano in zadoštevno frankovano.
Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1:25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan . D 120—
polletno 60—
3 mesečno 30—
1 10—
V inozemstvu:
celoletno D 216—
polletno 108—
3 mesečno 54—
1 18—
Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Začetek sodelovanja.

29. maja.

Danes nam došli italijanski glasovi povdarjajo, da je vesel rezultat pogajanj v Santi Margheriti ta, da sta prišli obe stranki končno do sodelovanja.

Rimski »Il Mondo« pravi o doseženem sporazumu, da morata sprejeti to vest obe državi z zadoščenjem. Nevarnost je bila, da bi se bila izvršila rapalska pogodba v nasprotju duhu, nego je bila prvotno sklenjena in postala tako instrument nadvlade in ponižanja. Da je Italija pokazala dobro voljo izvesti pogodbo v njenih določbah, tičečih se izpraznitve tretje cone, po drugi strani pa da je dokumentirala tudi Jugoslavija namen, da se ne dopusti raznarodenje italijanskih manjšin, ki so ostale na njenem ozemlju, in da se ne zadušita gospodarsko Zader in Reka, to je po mnenju lista najboljši sad, ki ga je rodil sporazum po enomesečnih pogajanjih v St. Margeriti Ligurski. Pravi nadalje, da so posamezne določbe sporazuma še neznane in da nikakor ne gre za a priori kritikovati rešitev glede Zadra in Reke, kakor ne gre hvaliti to kot najboljšo izmed vseh mogočih. Hvalevredno je, da so se pogajalci postavili vendar že na stališče, da je treba začeti s praktičnim in resničnim sodelovanjem obeh držav in da torej ne zadostuje razglasiati to potrebo vsak dan. Začetek pa odlašati na nedolgočas. Izvedba rapalske pogodbe je prvi korak do vse širšega skupnega delovanja, zveza ga narekujejo njene mrtve črke. Ako bi se hoteli držati z železno roko edinele teh črk, potem mora priti do novih nesporazumov. Sprejeti je treba sklenjeno rešitev, toda zreti moramo preko nje v čim širje in čim popolnejši politični in gospodarsko delo. To bi šele pomenilo, da smo končno razumeli v Italiji in Jugoslaviji pomen sodelovanja, kateremu naj bo rapalska pogodba ne konec, marveč šele začetek.

Komendantor Castelli, italijanski pooblaščen minister na Reki, je v govoru za novinarji izrazil: Reška država je priznana s členom 4. rapalske pogodbe, ali nobene besede ni v tem členu, ki bi se tikala okrom-

nega in težkega dela, katero ima šele pravzaprav ustvariti reško državo. Dogodki, ki so sledili podpisu rapalske pogodbe, niso razjasnili položaja, marveč so ga še otežkočili in provzročili so, da je situacija sedaj še kompliciranejša. V Santi Margheriti pa se je doseglo soglasje za potrebo sodelovanja. Odstraneno je nezaupanje, ki je že prevladovalo med obema državama, in tako se kaže v najboljši luči važnost reške komisije, ki more pričeti s pravim sodelovanjem glede vseh vprašanj med obema narodoma, ki imata skupno dolgo fronto. Napram Reki ima komisija posebno nalogo, da jej poskrbi široko in svobodno gospodarsko življenje. Reka mora živeti od svojega pristanišča, ki bo izborna služila njenemu zaledju. Castelli je koncem svojega govora še zelo značilno za italijansko mentaliteto dostavil, da ker so v komisiji tudi Italijani, se ni bati, da bi se vse stvar ne skončala tako, kakor veleva čustvo reškega italijanstva.

Ne bomo pisali dolgega komentarja k navedenemu italijanskemu izjavljanju, rečemo le, da je razvidno iz nje, da se utegne rešitev reškega vprašanja in vseh stvari, ki so v zvezi z izvedbo rapalske pogodbe vleči še na dolgo. Sedaj smo prišli šele do sodelovanja, ki je bala praktično in resnično, ali kakor nanovečjeje italijanska izjavljanja, se ima to sodelovanje izvršiti samo tako, da bo prav italijanom. To italijansko stališče pa je v nasprotju z jugoslovanskim in dokler se Italijani ne povzpno malo višje do poštenosti in pravice, da se ima pri zaključnih pogajanjih v polni meri vpoštovati tudi to, kar zahtevalo Jugoslovenci in kar jim gre, dotle ni govora o izvedbi rapalske pogodbe. Sodelovanje mora biti praktično resnično in pravično, potem bo sledil pravi uspeh. Italijani so šele pri praktičnosti in resničnosti. Oprileti se imajo torej še pravičnosti — potem je takoj mogoča rešitev, prej ne! Ako se bodo Italijani še obnavljali, bo zlasti Reka trpela vedno huje in toliko težja bo njena obnova — ako lo namreč Italijani v resnici sploh žele!

Dr. Henrik Steska:

O oblastni in sreski samoupravi.

V »Službenih Novinah« z dne 28. aprila 1922 se je razglasil zakon o oblastni in sreski samoupravi. Tekom treh mesecev se bodo morale vršiti volitve za oblastno skupščino, na kar se ima nemudoma izbrati oblastni odbor in v petih mesecih po izvolitvi oblastnih skupščin se imajo izvoliti sreske skupščine in sreski odbori. Ta zakon je izrednega pomena za vso Slovenijo. Samouprava je jako važna pravna institucija in s seboj z oživotvorenjem oblastne samouprave se bode v vseh slojih v Sloveniji moglo pričeti živahnejše gibanje v pozitivnem javnem delovanju in korist domaćega narodnega gospodarstva zdravstva in prosvete. Država prepusti javne upravne naloge določenim združenjem ali korporacijam v samostalno izvrševanje, t. j. v samoupravo. Ta udrženja ali jedinice, ki jih vsled teh svojih nalog imenujemo tudi javne korporacije in ki so prisilna, izvršujejo izročene jim naloge za svoje člane z lastnimi organi in z uporabo lastnih gospodarskih sredstev, a pod nadzorstvom države.

Dvoje vrst takih prisilnih korporacij poznamo, namreč teritorialne in poklicne. K teritorialnim jediniciam štejemo občine, srezje (okraje) in oblasti, k poklicnim jediniciam pa zbornice trgovcev, obrtnikov in industrijalcev, zbornice poljedelcev, zbornice delavcev in zasebnih uradnikov, zbornice avtoriziranih pravnih inženjerskih in zdravstvenih poklicev (advokatov, notarjev, inženjerjev, zdravnikov, lekarnarjev itd.), dalje razne skrbstvene jedinice za socialno zavarovanje (n. pr. za bolniško, nezgodno in starostno zavarovanje).

Razlog za to samoupravo je deloma zgodovinski, saj se država za nekatere javne naloge prvotno sploh ni brigala in jih je šele pozneje spoznala za državne naloge, deloma pa smotreno spoznavanje, da morelo gotove interese in koristi neposredno prizadeti krogi sami najbolj spoznavati in zastopati.

V interesu zboljšanja uprave je, ako se javne naloge, ki imajo svoj izvir v skupnem sožitju na določenem teritoriju ali v ženskem poklicu prepustijo zastopnikom teh socialnih skupin samim. Te skupine morajo seveda na taki kulturni stopnji biti, da so zmožne te posle res bolje opravljati kakor država sama. Take skupine lažje spoznajo, kako se naj pospešujejo njih lastne koristi, poleg tega imajo pregled o potrebah in težnjah določenega teritorija ali določenega socialnega sloja. V manjšem okolišu ali v ožjem stvarnem področju je pregled čez finančno gospodarstvo izdatno lažji. Vzročna zveza med višjimi davščinami in višjimi izdatki za kritje zaželenih višjih potrebščin je preočvidna. Ravno vsled lažjega pregleda opazamo v prizadetih krogih tudi pogostokrat veliko veselje do dela v korist teh njihovih interesov in pa izbegavanje vseh, ne nujno potrebnih izdatkov. Seveda mora biti tudi teritorialni obseg in možnost lastnih dohodkov pri teh samopravnih jedinicih primeren njihovim nalogam.

Posebne važnosti zbog svoje splošnosti so teritorialne jedinice. Najvažnejša teritorialna jedinica v naši državi je po gorenjem zakonu nedvomno oblast, a tudi sreska samouprava je velikega pomena. Oblasti in srezje (okraje) pa seveda niso le podlaga za samoupravo, temveč tudi ozemlje za državno upravo srednje in nižje stopnje, sosebno seveda za občo državno upravo, t. j. za oblastno upravo z velikim županom, za srezko upravo s sreskim poglavarjem. Vendar nas tukaj ne zanima oblastna in sreska uprava, temveč edinele oblastna in sreska samouprava. Naš zakon o oblastni in sreski samoupravi se opira na ustavne določbe o samoupravi in izraža tedaj pred vsem načelo gospodarske samouprave. Po tem sistemu je glavna naloga oblastne in sreske samouprave ustanavljanje, grajenje, vzdrževanje in podpiranje obče koristnih zavodov in naprav za povzdigo gospodarskih, socialnih,

zdravstvenih in prosvetnih razmer v oblasti in v srezu.

Slovenija se v smislu uredbe o razdelitvi države na oblasti deli v dve oblasti v približni velikosti bivše Kranjske, namreč v ljubljansko in mariborsko oblast, a vsaka teh oblasti se deli v srezje ali okraje, ki v glavnem odgovarjajo našim dosedanjim političnim okrajem.

Oblastna in sreska samouprava morata seveda imeti organe, s pomočjo katerih opravljajo svoje posle. Ti organi so oblastna skupščina, odnosno sreska skupščina kot sklepajoči in nadzorni organ in oblastni odbor, odnosno sreski odbor kot izvršilni organ.

Oblastna in sreska skupščina se volita z občo, enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem za štiri leta in sicer na sličen način kakor narodna skupščina. Volilna pravica gre vsakomur, kdor jo ima za volitve narodnih poslancev in služijo volilni imeniki za narodno skupščino tudi za volitve oblastnih in sreskih skupščin. Od volilnosti so vobče iste osebe izločene, kakor pri volitvah v narodno skupščino, ali izmed uradnikov poleg političnih, finančnih in šumarskih uradnikov in uradnikov agrarne reforme tudi sodniki in uradniki oblastne, odnosno sreske samouprave. Za člane oblastne skupščine se smejo voliti le osebe, ki bivajo že tri leta v oblasti, a za člane sreske skupščine le osebe, ki že dve leti bivajo v kakih občini dotičnega srezja. Narodni poslanci ne morejo biti objednem tudi člani oblastne skupščine. Člani oblastne skupščine ne smejo biti istočasni oblastveni dobavitelji ali oblastni podjetniki. Člani sreske skupščine pa ne sreski dobavitelji ali sreski podjetniki. Volilne jedinice za volitve v oblastno skupščino so srezji in mesta z več nego 5000 prebivalci. Na vsakih 10.000 prebivalcev se voli po en član oblastne skupščine. Če je presežek v eni volilni jedinici večji od 5000, se voli tudi za ta ostanek en član. Pri volitvah v sreske skupščine pa se že na vsakih 1500 prebivalcev voli po en član in je ves srez ena sama volilna jedinica. Glasovalni kraji so isti kakor pri volitvah v narodno skupščino. Voli se na sličen način kakor pri volitvah na-

Louisa de la Ramée (Onida): 17

Knežinja Vjera.

Roman.

»Gospodična Vera še ni vstala?« je vprašal nagubanega čela.
»Vero boli glava,« je dejala Dolly glesno. Tiho pa je pristavila in se sklonila k njegovemu ušesu: »Tako pravi: glavno je pa, saj veste, da je še nekoliko plašna.«

Žurov je pokimal ter segel po kavjarju.

»Kaj sem vam prorokovala, draga moja!« je mrmrala lady Stoot-Stitchley, ko je po drugem jutrošnjem govorila na samem s svojo prijateljico. »Pa kako hitro se vam je to posrečilo! Sinoči ste bila še vsa obupana. Ali je bil njen odpor samo komedija? Ali kaj ste ji rekli, da ste jo tako naglo pregovorili?«

»Grozila sem ji, da jo pošljem nazaj v Bulmer,« se je smejala lady Dolly in lady Stoot se je smejala z njo.

Pri sebi pa si je mislila: »Le kaj ji je morala reči, da je imelo uspeh? O, porednica, mala zvita porednica, imeti pred menoj take tajnostile!«

Dan je potekal, Vere pa še vedno ni bilo na izpregled. Gostje so se čudili, a gospodar se je jezil. Knežinja Nalagina je bila sama do nje, toda Vera je ni sprejela. Stvar je postajala komična.

»Pojdite in privedite jo,« je rekel knez Žurov odločno lady Dolly. »Privedite jo, ali pa moram misliti, da ste mi pripovedovali bajke.«

Lady Dolly ga je afektirano ogorčena imenovala tirana, a je storila, kakor ji je velel.

Okoli petih, ko je bila zbrana vsa grajska družba pri čaju v modrem salo-

nu, je vstopila Vera z materjo. Bila je bleda in hladna, navidezno mirna; blizala se je s povešenimi očmi.

Žurov ji je stopil nasproti in se ji naklonil dostojanstveno, kakor je znal, kadar je hotel. »Mademoiselle, ali je res, da hočete najvrednejšega osrečiti nad vse druge?«

Vztrepetala je, kakor da je mrzel veter potegnil preko nje. Ne da bi dvignila oči, je odgovorila: »Monseigneur, ker je vaša želja.«

Odgovoril ji je s konvencionalno frazo ter poljubil roko. Mislil pa si je: »Vse to je napravila tvoja mati, ti pa me sovražiš. Toda bodi. Ponudil ji je roko in jo odvedel h knežini Nalagini.

»Sestra moja,« je dejal, »poljubi svojo sestro.« Odslej bom imel dva angela varuha, ki bosta čuvala nad menoj in molila za mojo ubogo dušo.«

Knežinja Nalagina ni imela poguma, da bi se smehljala. Njene oči so bile polne solz, ko je poljubila zaročenko svojega brata.

»Uboga mučenica,« si je mislila. »Kakšna žrtve! Ubožica! Morda pa se on poboljša!«

Kakor mramornat kip, nepremično in brez besed je ves čas stala Vera. Niti pogleda ni dvignila.

»Ali me nočete pogledati?« je prosil.

Plaho in zbegano je dvignila svoje oči: in dasi je bil Žurov krut, zakrknjen grešnik, je vendar začutil, kako so njeni pogledi prodrli v njegovo dušo.

»Sovražim me,« si je ponavljal. Toda sočutje je zamarlo v njem tako hitro, kakor se je hitro porodilo, in zmagala je v njem njegova nizkotsna pohota. Devica plemkinja, to je bilo nekaj, česar doslej še ni spoznal...

Dame so prihajale in so ji čestitale. Mati pa ji je pošeplila: »Prosim te, smehljaj se, zardevaj, kaži se srečno! Kaj si mislila o tebi, ako te vidijo tako?«

Dejali bodo, da sem te silila.«

»Storim, kar morem,« je odgovorila Vera mrzlo.

»Lepa moja tašča,« je mrmral knez Žurov lady Dolly, ko ji je prinesel čašo čaja. »Govorili ste reamco, ko ste mi davi dejali, da hoče postati Vera moja žena. Nekaj pa se ne ujema: ne ljubim me.«

»Ljubezen pride s časom,« je tiho odvrnila lady.

Sergej Žurov se je smejal. »Tako? Doslej sem vedno mislil, da ljubezen s časom mine.«

»Vaša morda. Pri Veri pa pride. Pri ženskah se nikoli ne pojavi takoj.«

»Čuditi se moram vašim novim teorijam. Ampak kot vaš zet se vam uklanjam. Od danes mi bo vse ženstvo — z vami vred — zgolj čistost in popolnost.«

Lady Dolly se mu je smehljala.

»Bolje, da se spreobrne pozno, kakor nikoli,« je dejala igravo, medtem ko si je mislila: »O ko bi mogla, takoj ti zavijem vrat!«

Knežinja Nalagina pa je rekla nevesti svojega brata: »Bleda ste in videti je, da trpite. Ali je bilo prav, dragi otrok, da ste nam na ljubo ostavili svojo sobo?«

»Zebe me,« je dahnila Vera. »Rada bi se, četudi samo za malo časa, odpelala.«

»Nemogoče,« je odvrnila knežinja. »Pomislite, kako bi bilo to videti! In moj brat.«

»Potem pa ostanem,« je odgovorila Vera potrta. Sedla je in je s povešenimi očmi in mramornato mrzlega obličja

sprejemala čestitke gostov. »Uro muke več ali manj,« si je mislila, »kaj za to?«

— Vse njeno življenje bilo odslej muka...«

Par ur pozneje je je oblekla hišna za bal. Materinih biserov ni potrebovala. Nikit, ki ga je bil naročil zanj knez iz Pariza, je že došel. Bili so največji, najdragocenejši biseri, kar jih je kdaj dvignil kak potapljač z dna indijskega morja. Nič se ni upirala, ko so ji nadevali nakit. Cemu tudi! Odnehal je v glavni točki, čemu bi se razburjala nad potranskimi malenkostmi? Polotil se je je čut nekake mrzlice, kakor da ni istina vse to, kar se godi okoli nje. Hodila je, govorila, sedela in poslušala kakor v snu. Čutila je, kakor se na banketu obračajo vse oči vanjo. »Naj bulji jo,« si je mislila. »Sužnja na semnju sužnjeval mora tudi dopuščati, da strme vanjo.«

»Presamozavestna je za svojo mladost,« so kritizirale dame, in bile so mneneja, da Sergej Žurov ne najde svetnice, ki jo išče v njej.

Zdaj pa zdaj se je Vera ozrla v svojo mater, na malo, fino, koketno dekletirano pojavlo z večnimi smehljajem na ustnih, in kadarkoli je pogledala tja, vsakokrat je zažarel moten, zaničljiv ogenj v njenih očeh. V sv. pismu se je učila, da otrok spoštuje očeta in mater. To je bila stara postava. Bog ve, če so bile tudi takrat take matere! — Prišla je navzkriž s seboj in z vsem, kar ji je bilo dolejš sveto.

»Lepa je,« je rekla visoka osebnost, kateri na čast so priredili banket in bal. »V enem ali dveh letih bo zaslovela njena lenota po vsej Evropi. Ampak — odpušite vprašanje — ali je tudi zdrava — in srečna?«

»Oč, je odgovorila lady Dolly, »hvala, s katero ste jo Vaša kraljevska Visokost počastili, jo spravlja nekoliko v zadrego. Drugače lahko rečem, da mi moj otrok od svojega rojstva ni dal niti ure povoda za kakoršnokoli tožbo.«

Prine se je naklonil s par prijaznimi besedami, ali vkljub vsem zatrdilom lady Dolly se ni mogel ubraniti dvomu.

Vero je vodil knez Žurov na njeno mesto v četvrtki d' Honneur. Niti pogledala ga ni.

»Ali mi ne morete reči, da ste srečna?« je mrmral med plesom.

»Ubogala sem svojo mater, monseigneur. Dalje ne vprašajte.«

Žurov je molčal. Njegov rdeči obraz je postal za spoznanje manj rdeč. Za hip ga je spreletela želja, da bi ji strgal bisere z vratu in ji dal svobodo; toda bila je tako lepa, da se ob pogledu na njo ni mogel odreči svoji sili, in še tesneje je pri plesu oklepal njegovala roka njeno.

Prireditve bala je bila razkošno krasna. Iznenadenja sijajna in nova. Vrtovi so bili prav do morja divno razsvetljeni; ribiči, ki so bili v zvezdnati noči zunaj, so menili, da je vse obrežje v plamenih. Visoka gospoda, kateri na čast je veljala prireditve, je opetovano izrekla svoje obudovanje in veselje. Bilo slavje, kakor iz dni Versaillesa ali Benetk. In mimo vseh teh krasot je stopala Vera s svojimi velikimi biseri noma z mrtvim pogledom slepa, okoli katerega se razprostira noč...

Naslednjega jutra je prešla iz svoje domovine brzojavko:

»Moja hiša je otroku mojega sina vedno odprta in moja vnukinja se vsak-

kakor lahko zanaša na moje varstvo.«

rodni poslancev, tedaj s kandidatskimi listami za vsako volilno jedinico posebej, dalje s krogljicami in po načelu sorazmernega zastopstva. Uspeh volitev se ugotovi na nastopni način: Pri volitvah v oblastno skupščino je kakor vže zgoraj omejeno oblast deljena v več volilnih enot. V vsaki taki volilni enoti so se kandidatske liste postavile. Ako na volilno jedinico odpade le en sam član oblastne skupščine, potem odloča relativna večina a ob enakosti glasov kocka. Ako je v volilni jedinici treba voliti več članov, potem se število vseh oddanih glasov deli s številom na to volilno jedinico odnajočih članov za oblastno skupščino. Dobljeno število je volilni količnik ali kvocijent. Le kandidatske liste, ki so dobile vsaj dve tretjini tega količnika se vpoštevajo pri razdelitvi mandatov. Pri razdelitvi mandatov je merodajno sorazmerno zastopstvo, ki se ugotovi po D' Hontovem proporcionalnem sistemu.

Recimo, da šteje srez 56.000 prebivalcev in da voli tedaj šest članov v oblastno skupščino. Volilo je n. pr. 6000 oseb in na kandidatsko listo I. je odpadlo 2000 glasov, na ono II. 1600 glasov, na kandidatsko listo III. 1200 glasov, na ono IV. 800 glasov in na kandidatsko listo V. 400 glasov. Volilni količnik znaša $6000/6 = 1000$ in dve tretjini volilnega količnika 667. Kandidatska lista V. ni dosegla števila 667 in se tedaj pri razdelitvi mandatov sploh ne vpoštevajo. Na ostale kandidatske liste se člani tako porazdelijo, da se števila glasov, ki so jih preostale liste dobile, deli zaporedoma z eno, dve, tri itd. tedaj

lista I.	2000	1000	666
lista II.	1600	800	555
lista III.	1200	600	400
lista IV.	800	200	—

Od dobljenih števil moramo toliko največjih vpoštevati, kolikor je treba voliti članov, to je v danem primeru šest. Od dobljenih šestih največjih števil odnajoča dva na listo I. dve na listo II. ena na listo III. in ena na listo IV. in tedaj je izvoljenih od kandidatne liste I. dvoje oseb, od liste II. istotako dvoje, od liste III. ena oseba in od liste IV. tudi ena oseba za člana oblastne skupščine.

Pri volitvi v srezko skupščino je postopek v toliko enostavnejši, da tvori ves srez eno samo volilno jedinico in da tedaj ni nobenih volilnih enot, ki bi le enega samega člana volile, v drugih ozirih pa se imajo predpisi za volitve v oblastno skupščino analogno vporabljeni tudi pri volitvah v srezko skupščino. Volitve za oblastne skupščine se imajo v vsej državi vršiti na isti dan in sicer prvo nedeljo meseca oktobra, volitve za srezko skupščino pa v vsej oblasti na isti dan in sicer na nedeljo.

Ljubiteljem slovenske umetnosti.

Pri velikih narodih prospeva umetnost boljše nego pri majhnih narodih; a niti pri največjih narodih ne prospeva vedno brez mecenstva; zlasti pa ne prospeva brez njega pri majhnih narodih, kakršne je naš. A Slovenci nimamo mecenov. Nadomestiti bi jih moral narod kot tak, nadomestiti bi jih morala država. Naša država pa je ob danih razmerah neposposna, da bi sama vzdrževala umetnost in umetnike. Žrtvovati more le drobtinice, nikakor pa ne more gojiti umetnosti v zadostni meri, nikakor ne more podpirati umetnikov toliko, kolikor bi bilo res potrebno. Priskočiti bi moral tedaj narod kot tak. In tu lahko trdimo: Če že nimamo bogatih posameznikov, navdahnjenih z ono veliko ljubezno do umetnosti, ki rodi mecenstvo, pa imamo brez dvoma množico ljudi, ki ljubijo umetnost in ki bi radi podpirali umetnike, ko bi se zavedali, da bo njih skromna pomoč v resnici kaj zalegla. Te ljubitelje umetnosti hočemo organizirati. V društvo ljubiteljev slovenske umetnosti hočemo zbirati njih mesečne prispevke, ki se naj trajno stekajo v bogat zaklad, iz katerega bo zajemal društveni odbor za mecenstvo roko čim najizdatnejšo pomoč slovenski umetnosti in slovenskim umetnikom. Čim večje število članov si bo društvo pridobilo in čim večji bodo njih denarni prispevki, tem večja in tem koristnejša bo mecenstva društvena pomoč.

Namen društva ljubiteljev slovenske umetnosti naj bo v prvi vrsti vzbujanje in gojitev ljubezni do slovenske umetnosti. Čim več ljubezni do umetnosti, tem več potrebe zanjo; čim več potreba, tem večji je procvit umetnosti. Čim manj umetnosti je v narodu, tembolj je upravičeno zanj — očitanje barbarstva. Samo narod s procvitajočo umetnostjo je vreden in ponosen narod.

Namen društva ljubiteljev slovenske umetnosti pa naj bo tudi — podpirati slovenske umetnike. Društvo se naj osredinja na vse štiri panoge proizvodnje umetnosti: — na književnost, na slikarstvo, na kiparstvo in na glasbeno umetnost. V dosedanem namenov naj mu služijo sledeča sredstva:

a) društvena in informativna zbornica;

- b) gojitev slikov z umetniškimi organizacijami in s posameznimi umetniki;
- c) prirejanje predavanj, akademij, razstav, koncertov itd.
- d) zalaganja in nakupovanja umetniških del ali pomoč oziroma posredovanje pri zalaganju in nakupovanju takih del;
- e) izdajanje revij, časopisov, almanahov, katalogov, premij itd.;
- f) podeljevanje nagrad za umetniška dela in študijskih in potovalnih ustanov;
- g) podeljevanje podpor;
- h) Gmotna sredstva naj bi bila društva sledeča:

a) vpisnina članov (po 20 Din);

b) članarina (po 10 Din mesečno);

c) razni drugi dohodki izvirajoči iz delovanja društva;

d) darila.

Politične vesti.

Načelnstvo demokratske stranke za mariborsko okrožje se je zbralo v četrtek, dne 25. t. m. polnoštevilno v Mariboru, razmatrivalo temeljito politični položaj z ozirom na volitve v oblastno skupščino ter sklenilo na podlagi soglasnega sporazuma izdati sledečo resolucijo: Demokratska stranka smatra delamožno in delavoljno oblastno skupščino kot najvažnejši predpogoj za gospodarski razvoj oblasti in polaga važnost na to, da vsi sloji prebivalstva sodelujejo pri važnem gospodarskem delu skupščine. Glede izvedbe volitev za oblastno skupščino zedinilo se je načelnstvo demokratske stranke v Mariboru dne 23. t. m. na sledeče načelne točke: Kandidati naj se postavijo v srezih na posebnih srezkih kandidacijskih sestankih, h katerim naj se pritegnejo zastopniki občin po posameznih gospodarskih in socialnih skupinah. Od kandidata se zahteva usposobljenost za samopravne posle, narodna in moralna neoporečnost, nadalje da brezpogojno priznava jugoslovensko državo in se zavže delati na podlagi temeljnih drž. zakonov, zlasti vidovdanske ustave. Podpirajo se brez oziroma na stranko narodno-narodni kandidati, ki se chvezno izjavijo za delamožno oblastno skupščino.

Voivodinci za narodno edinstvo. »Severna Straža«, ki izhaja v Senti, piše: Narod hoče jugoslovensko državo brez oziroma na centralistično ali decentralistično ureditev. Zadnje bi pomenilo, da bi naše ujedinitenje prišlo prazen, da in bo treba, da mine nekaj desetletij, dokler se ne zmanjša plemenska razlika. Bolje je tako, kakor na da bi za naše ujedinitenje skrbela vojska in orožniki. Nočemo, da bi nas Hrvati in Slovenci smatrali za gospodare, ampak kot brate. Narod želi, da se vsi vtrajno temeljiti državi v skupnem sodelovanju treh plemen našega naroda. Hočemo narodno edinstvo na vsak način, o vračanju centralizma ali upravnega decentralizacije pa se mora diskutirati, ker to vprašanje niti ustava ni držala z dnevnega reda.

Zakon o zaščiti delavcev. Iz Beograda poročajo, da izide v par dneh tiskani zakon o zaščiti delavcev.

Kongres bolgarskih zemljoradnikov. Iz Beograda poročajo, da se srbska zemljoradniška stranka ne udeležila kongresa bolgarskih zemljoradnikov v Sofiji.

D' Annunzio hoče predavati Madžarom o reškem vprašanju. Italijanski listi poročajo, da namerava D' Annunzio meseca junija predavati v Budimpešti o reškem vprašanju in da namerava ustanoviti novo madžarsko-italijansko društvo, kateremu hoče načelovati on sam.

Moskva ratificirala rapalsko pogodbo. »Russ Express« poroča, da je osrednji izvršilni odbor v Moskvi ratificiral rapalsko rusko-nemško pogodbo.

Vojaško službovanje južnih Tirolcev v Italiji. Iz Bolcane poročajo, da so se prišli minuli teden vojaški nabori na južnem Tirolskem. Kot prvi so prišli na vrsto rojaki Andreja Hoferja. Skoraj vsi novinci prosijo za postavno olatjanje vojaške službe za dobo treh mesecev. Kje bodo službovali, še ni znano. Domače oblasti in društva se energično zavzemajo za to, da bi ostali južnotirolski Nemci v domačem kraju. Milaneki »Alpino« sicer pozdravlja bato že rešeno vprašanje, da bodo južnotirolski vojaški pridržani alpskimim polkom, toda italijanske nacionalistične časopise predlaga delokračje po mestih, ker upa na hitrejšo italijanizacijo južnih Tirolcev. Južnotirolski nemški listi zastonejo stališče, naj se pridelite nemški vojaški onim skupinam, ki odovarjajo njihovi naravi, predvsem pa naj služijo doma, če že morajo služiti italijanski vojski.

Za žensko volilno pravico v Italiji. Socialistični poslanec Modigliano je predložil rimski poslanski zbornici zakonski načrt, ki vsebuje razširjenje volilne pravice pri političnih in upravnih volitvah tudi na ženske. Tekom enega leta naj se sestavi volilni imenik, da moreto voliti ženske že pri prihodnjih političnih volitvah.

Radi izdaje obsodena ruska knjižnja. »Neue Berliner Zeitung« poroča iz Lipskega, da je državno sodišče obsodilo rusko knjižnico Heleno Skapovskovo radi poizkušene izdaje vojaških tajnosti na 18 mesecev ječe.

Vprašanje mednarodniških dolgov. »Petit Parisien« poroča, da je odgoden odhod francoske misije, ki ima nalog, da informira ameriško vlado o francoskem stališču glede dolgov francoske vlade. Ta odgoditev je v zvezi s prisotnostjo zunanjega ameriškega bankirja Pierponta Morgana v Parizu.

Članstvo bi naj bilo lahko tudi večkratno, zato da bi mogli plačevati bogataši, denarni zavodi itd. tudi večkratno članarino in seveda uživati tudi večkratno člansko pravico.

Po vsem tem je samo ob sebi umljivo, da »društvo ljubiteljev slovenske umetnosti« ne bo bita morda konkurent društva »Narodna Galerija«, marveč le njegov soborilec in podpornik.

Pripravljali odbor se obrača tem potom na vse ljubitelje slovenske umetnosti s prošnjo, da prijavijo čim najštevilnejše svoj pristop k društvu na naslov: Društvo ljubiteljev slovenske umetnosti v Ljubljani, Prešernova ulica 5.

Ustanovni občni zbor bi se vršil v drugi polovici meseca junija. Za pripravljali odbor: Dr. Tone Jamar, predsednik, Dr. Jože Bohinjec, tajnik.

V Ljubljani, dne 26. maja 1922.

Gospodarstvo.

POJAVI NOVEJŠEGA GIBANJA V AGRARNI REFORMI.*

Časopisi so prinesli zadnje dni poročila, da je minister za agrarno reformo predložil ministrskemu svetu nov zakon za konečno veljavno rešitev agrarne reforme v Kraljevini SHS.

Po tem načrtu naj bi veleposestnikom županije Varaždinske ostalo po 130 oravov zemlje, če oni obdelujejo zemljo sami, sicer pa le 100 oravov. Za druge pokrajine naj bi ostal dosedanj v navedbah določen maksimum. »Politika« beogradska pa pripoveduje, da se ima razlasiiti v Sloveniji vsa posestva nad 50 ha, v enem delu Hrvaške nad 75 ha, v drugem delu te pokrajine nad 100 ha, v Bosni in tretjem delu Hrvaške nad 170 ha, v enem delu Slavonije nad 200 ha, v Sremu, Vojvodini in Novi Sribi nad 300 ha. Veleposesta sovražnih (?) inozemcev se razlasiijo brez odškodnine. Razlasiina odškodnina ne sme znašati več nego je bila cena zemlji v predvojni dobi v letih 1910—1915. Zneski odškodnine do 50.000 Din. se izplačajo v gotovini. Od 50.000 Din. do 500.000 Din. odškodnine se nakaže ena tretjina v gotovini, ostanek pa v državnih papirjih, obrestujočih se po 5%, krole papirje je iztečajni vsakoletno do 1943. leta. Od odškodninske vsote do vrednosti 400.000 Din. se odtegne 2,5%, od višje vsote stonievale več in od odškodnine čez 100 milijonov Din. na 50% za konfiskacijske svrhe. Dolgov, ki so vknjiženi na posestvih se ne vpoštevajo (?)!

Ker še ni bilo čitavi oficijelne poročila o tem predmetu, je danes nemogoče presoditi, v koliko so ti podatki resnični, oziroma je li res, da je g. minister za agr. reformo predložil tak načrt zakona. Vsekakor je istina, da drugi ministri o tem činu doslej še niso bili obveščeni. Vsi tedaj je opravljeno misliti, da so te vesti le pobojne želje boljševiških ljudskih osredovalcev, ki jim še ni zadosti žalostnih skušnjav v bedni Rusiji in ki bi radi prenesli take razmere tudi v našo kraljevino.

Zalibog nimam prilike gospoda ministra za agr. reformo poznati osebno. Ker pa moram predpostaviti, da ta gospod ne bi mogel zasesti važnega ministrskega mesta, če ne bi imel za to posele potrebnih sposobnosti, moram odločno zanikati možnost, da bi od nlega mogel iziti tak načrt, še manj pa da bi se ga smelo predložiti skupnemu ministrskemu svetu v resno pretresanje.

Za resno, točno in javno presojo tega vprašanja bo nastopil čas tedaj, kadar dobimo načrt zakona objavljen v službenem listu.

Vsekakor pa je pomembno za presojo naziranja o tem vprašanju po ludeh, ki se bodisi iz kateregakoli vzroka pečalo s tem agr. reformnim predmetom in ki spravljajo take gorostasnosti med svet. Z njimi le škodujejo naši državi in njenemu ugledu med omikanimi, kulturnimi narodi. In važno je že sedaj izpregovoriti o tem gospodarskem poglavju. Ni namreč izključeno, da se tak ljudski strup razširi in raznese med našim ljudstvom in da se tako mišljenje morda prime tudi katoga državnega poslanca, ki bi utegnil zastopati prav ista načela v parlamentu, ne morda iz osebnega prepričanja, o koristi za državo, marveč iz hvalčnega vzroka, da se laska in prilizne vsem onim slemem, ki svojega sosedu ne morejo videti v boljsem gnotnem položaju nego so morda sami, katerih glas pa pri volitvah zaleže ravno toliko kakor glas naličkančnega duševnega velikana ali skušenega narodnega gospodarja.

*) Po uredn.: Stvarna razmatrivanja našega dopisnika, priznanega veččaka, vzbude gotovo vsestransko zanimanje o zelo važnem agrarnem vprašanju. Seveda smo pripravili priobčiti tudi nasprotna stvarna mnenja.

—g Tržne cene v Celju. Pri mesu je opažati, da se cene kljub slabi kvaliteti vzdigujejo. Govedina v mesnicah stane 58—60 K, na trgu pri stojnicarjih 44—52 K, 1 kg vovpov stane 36 K, piščet 32 K, jeter 36 K, ledvic 40 K, loja 14—48 K (kakovost je zelo različna). Teletina varira kar med 60—64 K. Svinjina stane 74—80 K, 92—104 K, mast 112 K, prekalena šunka kg 130 K, prekaleno meso 76—112 K. Drobnila: 1 kg koštrunovega mesa 40 K, kozličevine 60—70 K, Perutnina: 1 kokoš 100 do 120 K, 1 petelin 140—160 K, Mikeš: 9 do 10 K, surovo maslo 1 kg 120—140 K, eno jajce 4—4,50 K. Sadje: 1 kg jabolk 48 K, orohov 40—44 K, suhih češpeli 32—40 K. Sladkor: kristalni 1 kg 64 K, v kockah 68 K. Olje: namizno 1 kg 96 K, bučno 108 K. Moka: 1 kg št. 00 25,60 K, št. 0 24,60 K, št. 2 23,60 K. Zelenjava in gob je na trgu

dosli. 1 komad glavne solate stane 3—4 K, štruncate 2—3 K, navadne 1 krožnik 2 K, 1 kg kislega zelja 20—24 K, ohrovt 30 K, karfiola 30 K, špargljev 70—80 K, špinat 1 velik krožnik 4 K, 1 kg kumar od vrtnarjev 40—50 K, čebuje 36 K, krompirja 6,80—7 K. — Cene posameznih živil vsak dan varirajo, ker jih dikira v precejšnji meri kvantiteta, ki je na trgu na razpolago.

—Cene živil padajo. Na zadnem živilskem sešnju v Mariboru se je vendar opazilo padanje cen in sicer prvo dejansko padanje pri boljši klavni živini, dočim so cene za plemensko živino in mlado živino še obstale pri cenah zadnjih sešmov. Vzroki ne leže pri številu živine, ker prignalo se je skoraj 600 glav in sicer 137 volov, 427 krav, 4 bikli, 20 telet, 7 konjev. Padanje cen so povzročili vnanji izvozniki, ki so zopet izostali. Nadaljni vzroki tiči tudi v tem, da so živinorejci dovršili z živino že glavna poljska dela, da pride ven na deželo v tem času malo denarja, nasprotno se potroši mnogo za plače za poljska in vinogradniška dela, torej so ži-

vinorejci primorani, živino, ki jo imajo odveč prodati. Ker večjih vnanjih izvoznikov ni bilo, in se je prodaja omejila le na domači konsum, so cene morale pasti, če ne v vsakem slučaju delansko, pa v splošnem na ta način, da niso šle zopet navzgor kakor je to bilo doslej navada. Cene plemenski živini so se vzdržale, ker je letos dosti dobre pašne in si vsak, kdor le more, že sedaj skuša preskrbeti z naraščalcm. Isto velja glede mlade živine, katero se med letom privaja za ložja poljedelska dela. Cene: debeli voli 35—38 K, poldebili voli 25—34 K, plemenski voli 25—32 K, bikli 26—33 K, klavne krave 30—32 K, plemenske krave 23—30 K, krave klobasarice 14—18 K, molzne in bolle krave 23—30 K, mlada živina 22—27 K, teleta 30—35 K.

—g Žitnega trga. Za razvoj setve in nasad kornje je bilo zadnje čase vreme izredno ugodno in so cene vsled tega padle. V Vojvodini je notrala pšenica K 13,50, ječmen K 11,70, oves K 11,50, kornja K 11,—, moka št. 0 K 22,—, za kuho K 21,—, krušna K 19,—.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Ponedeljek, 29. maja: »Madame Sans Gene«.

Torek, 30. maja: Zaprt.

OPERA.

Ponedeljek, 29. maja: Zaprt.

Torek, 30. maja: »Rigoletto«; gostovanje g. Roberta Primožiča iz Zagreba. Red B in D.

— Iz gledališke pisarne. V ponedeljek dne 29. t. m. igra vloga Napoleona v komediji »Madame Sans Gene« g. Putjata.

— Sročna opera predstava se je morala odpovedati, ker je gđ. Zikova tkoma pred začetkom predstave zbolela. Občinstvo se je mirno razšlo, a obžalovalo, da je bilo po nesreči prikrasano za gostovanje baritona g. Primožiča iz Zagreba. Gđ. Zikova je ena naših najmarljivejših pevk, ki uživa splošno simpatije. Zelo bi obžalovali, ako se uresniči govorica, da misli za daljšo dobo prekiniti svoje delovanje pri naši operi.

— Gđ. Zora Ropasova. Praški »Spolek pro peštovanju pisne« je priredil tudi večer slovenske narodne in umetne pesmi. Pela je naša rojkinja, gđ. Zora Ropasova iz Novega mesta, bivša gojenka Glasbene Matice v Ljubljani. Pevka je podala kratek pregled vsega razvoja slovenske pesmi od najstarejših do najmlajših skladateljev ter razne tipe narodne pesmi. Praška »Narodni Politika« poroča, da je gđ. Ropasova pela zelo lepo, s čutom in temperamentom, jasnim izgovorom in zvočnim timbrom. Na mlajših slovenskih skladateljih opazja kritik z radostjo, da se oporočajo diletantizma stare šole in ne hodilo je za površno ljubostjo, nego se trudilo — Škerjanec, Lajovic, Adamič — za individualni izraz. — Gđ. Ropasova se v Prazi nadalje izobražuje v pevski umetnosti ter se baje pripravljala na operno kariero.

— Ljudsko vseučilišče v Celju. Pretečeni ponedeljek, dne 22. t. m. je predaval g. urednik Simič o krščanskih in mohamedanskih svetiščih v Palestini. Z ozirom na odmerjeni čas je moral svoje tako zanimivo predavanje, katerega so prevevali dogodiljaji za časa lastnega bivanja v orijentu, izdatno skrajšati. Obisk je bil prav lep. — S tem predavanjem se je zaključila letošnja sezona vseučilišča, ki je dovršilo hvaljevredno svojo nalogo. Pod spretnim vodstvom g. vlad. svetnika Lileka pripravila odbor ljudskega vseučilišča za prihodnje poslovno leto zelo zanimiv in obširen program. Čelanti so lahko ponosni na to svolo delovno kulturno institucijo.

— Prihod carja Dušana v Dubrovniku. Ta velika slika, katere avtor je Marko Murat, je bila 1. 1900 razstavljena v Parizu, kjer je bila kupljena za dvor kralja Petra. Za časa okupacije so vzeli sliko iz okvirja, jo zašili in odnesli pred sovražnikom. Vsi tedaj se je precej pokvarila. Te dni pa je prišel v Beograd njen avtor, ki je restavriral v novem kraljevem dvoru.

Glasbeni vestnik.

— Orkestralno društvo G. M. koncertira v letošnji sezoni vdrugič in sicer topot v dvorani Filharmonične družbe v četrtek, 1. junija. Spored koncerta je zelo zanimiv in kaže resno stremiljenje društva, podajati nam prave umetnine. Izvaja se Sukova Serenada, Saint-Saensov Potop, Rebikova Jesenski listi in Beethovenova fuga v godalnem orkestru. Začetek ob pol 9. konec pred 10. uro. Vstopnice od jutri (torika) nadalje v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ul. 1. nadst.

— Umetniški koncert pevkega zbora Kubanskih kozakov bo dne 6. junija v opernem gledališču. Na pevski zbor je priredil v zadnjem času nad 300 koncertov, ki so dobili povsod siljano oceno. Nadelamo se, da bo tudi v Ljubljani koncert številno posečen.

— Koncertna turneja kubanskih kozakov v Celju. Vojni pevski zbor kubanskih kozakov je priredil v torek, dne 23. t. m. v Narodnem domu koncert, ki je bil po proizvajalju posameznih pevskih točk prvovrsten, a materijalno ni uspel, ker je bila dvorana skoraj prazna. Želimo, da bi našel zbor drugod več zanimanja, ki ga zasluži.

Zb'raite znamenke

Jugoslovensko Matice!

Turistika in šport.

— Ilirija — Primorje 5 : 0. (Polčas 2 : 0). Prvenstvena tekma. Včerajnja nogometna tekma med »Ilirijo« in »Primorjem« je končala s precejšnim klasičnim porazom za Primorje. Vendar pa se mora priznati, da je Primorje včeraj igralo svojo najboljšo igro v letošnji sezoni. Doseglo pa bi Primorje lahko z manj preprekanjem med močtvom in nizko igro po tleh boljši rezultat. Brezplodna visoka igra po zraku ni napravljala ravno najugodnejšega utisa. Svojo poizrtvalno igro se je odlikoval srednji krilac Ropas. Ilirija včeraj ravno ni bila na višku. Ugajal pa je glasiisti Vidmajer v levi zvezi, ki je bil včeraj najnevarnejši napadalec v močtvu. Sodniku so se poznalo, da je sodil prvič v letošnji sezoni, vendar o pristrujenosti ne more biti govora. Gotov del publike se je obnašal nekoliko nesportno in bi bilo želeli, da se taki incidenti v bodoče opuščajjo. Goale so zabili: Vidmajer 3, Oman 1, Uek 1.

— Poraz »Celtice« v Prazi. V Prazi, 29. t. m. javljajo: Pri večerašnji revanšni nogometni tekmi škotskega društva »Celtice« ca. Sparta na Letni je zadnja zabila 2 : 0. Ob navzočnosti 20.000 glavega občinstva je bila igra zelo napeta. Sparta zmagala. Rezultat 2 : 0 (1 : 0).

— Ilirija : Sparta 3 : 0. Sparta bi imela v soboto igrati prvenstveno tekmo z Ilirijo. Ker ni nastopila, se ji po pravilniku računa tekma za izgubljeno v razmerju 3 : 0.

— Ilirija (rez.) : Železničarji (Biskup) 2 : 4. Ob otvoritvi novega igrišča v Biskupi je nastopila rezerva Ilirije proti tamnolijskim Železničarjem. Moštvo je bilo vsled naporne vožnje zelo izmučeno in je bilo poleg tega še v oslabilni postavi.

— Naša državna reprezentanca. Zagrebške »Novosti« so razpisale plebiški za našo državno reprezentanco. Oddalo se je skupno 3042 glasov, od katerih so dobili: Friedrich 2280 glasov, (Vrdjura 795), Ferderber 1742, Šifer 2864, Vragovič 1740, Dubravčič 2955, Rupex 2280, Babič 2647, Zinaja 2761, Perška (brez konkurence v glasove): 3042, Vinek 2906, Šolaj 1740 (Vidmajer 264).

— Plavalna sekcija S. K. »Ilirija« objavila sestanek članic in članov dne 30. maja ob 8 in pol zvečer v sobo Sportne Zveze.

NIKAKI SPOPADI NAŠIH STRAŽ Z ITALIJANI PRI CERKNICI.

— Beograd, 29. maja. (Izvirno) Presbijo odločno zanika senzacionalne vesti nekaterih beogradskih listov, ki so poročali, da so bili težki spopadi med našimi in italijanskimi četami ob meji pri Cerkniskem jezeru na Javorniku. Dejanski položaj je bil tale, da je dne 15. t. m. na Javorniku prešla večja četa italijanske rodne vojske mejo in vkorakala okoli 1 km v naše ozemlje. Naše straže so jih na to opozorile in zavrnile. Ta slučaj ni bil političnega značaja.

ITALIJANSKI KRALI V ISTRI IN ZADRU. — PRIHOD V RIM.

— Trst, 29. maja. (Izv.) Italijanska kraljevska dvojica je po posetu Trsta, Gorice in Postojne krenila v Istro, kjer se je ustavila v vseh važnejših istrskih mestih. Italijanski kralji je za tem obiskal Vel. Lošini in Zader. V Zadru je bival štiri ure. Zadrski italijanski nacionalisti so mu priredili pompozen sprejem. Iz Zadra se je na bojni ladji odpeljal v Pescara, od koder je potem odšel v Rim.

ITALIJA IN GENOVSKA KONFERENCA.

— Rim, 28. maja. (Izv.) Po končanih zaključnih formalnostih in nekaterih razgovorih s še v Genovi ostalimi delegati sta ministrski predsednik Facta in zunanji minister Schanzer danes dospela v Rim. Facta se je dopisnikom listov izjavil, da je Italija z rezultati genovske konferenice vrlo zadovoljna, ker se je prestiž Italije zelo utrdil in povečal.

PRED BODOČIMI VOLITVAMI AMERISKEGA PREDSEDNIKA.

— Newyork, 29. maja. (Izv.) Znanj tovarnar avtomobilov Henry Ford namerava kandidirati pri bodočih volitvah za predsednika kot neodvisen kandidat proti republikancem in demokratom.

V Ljubljani, 29. maja 1922.

— Z magistrata. Za začasno oskrbovanje občinskih poslov postavljeni vladni komisar direktor dr. Bogumil Senekovič prejema stranke vsak torek in petek od 1. do pol 1. dopoldne.

— Povodom godovanja treh »Nande-
ove« v gostilni pri »Brezovšek« nabrali
a I. ing. vsesokojski zlet 250 Din.

Volltoe v madžarski parlament.

gi določil poslovnika lahko storil proti onim odsotnim poslancem, ki onemogočajo redno poslovanje skupščine. Nekateri krogi so za to, da naj taki poslanci, ki brez opravičbe ne prisostvujejo sejam, položijo svoje mandate.

stranko za vso Čecoslovaško republiko. Na konferenci je bila obenem sprejeta resolucija, ki naglašala enotnost internacionale delavskega proletarijata na načelu razrednega boja.

Razne stvari.

* Klub grdih žensk se je ustanovil v Parizu. Članica lahko postane vsaka ženska, ki ni lepa in neumna. Trdijo, da se lepota in neumnost navadno družita; vsaj to je zelo pogost pojav. da le zelo lepa ženska zelo malo bistroumna. Duhovite lepe ženske so tako redke kakor bele vrane. A vendar imajo srečo. da najdejo kaline. ki jim sedelo na lep. Navadno ne za dolgo. Pariške nelepe, a duhovite ženske se zaveda, da lahko zmagačo nad lepoticami, ako se le nauče biti elegantnejše, lažje v vedenju in govorjenju. Lepo govorjenje pa je le tisto, ki je vsekakor živo in zanimivo. Lepa ženska ima preveč dela sama s seboj. Zato ne uitegne misliti niti na svoje možnosti, niti na svoj jezik. Že Balzac je trdil, da možki grdo ali nelepo žensko zveste in vztrajne ljubci, ker je nlena duhovito močnejša in trajnejša vez, nego prazna in navadno tudi ledena lepota.

— Na upozorenje veterinarima, gazda-
ma (posednicima), gojačima i odgojačima
svinja! Stavljamo u promet serume protiv
svinske kuge, koje smo prigotovili po me-
todu prof. dr. Hutvra, upotrebljavajući virus
iz svih krajeva naše domovine, o čijem smo
se delovanju prethodno osvedočili dozvolom
Ministarstva Poljoprivrede i Vode — zajed-
no sa drugim cepima i serumima. Besplatno
stavljamo dijagnoze! Dajemo besplatno uru-
ke u svakom stručnom pitanju! »Patra« Za-
vod za proizvodnju seruma, Subotica, Tele-
fon 60.

Poslano.*

Tudi tokrat bi prepustil le sodišču, da razsodi o očitkih, ki jih je dvignil g. Kamenarovič zoper mene. Ker pa me g. Kamenarovič javno obtožuje, da sem zlorabil svoj položaj in pri prodaji svinca, sekve-tranega od države, oškodoval v težkih merilih pred plebiscitom koroški fond in da

— Praga, 28. maja. (Izv.) Konferenca
zaupnikov socialistov-levičarjev je skleni-
la, da ustanovi samostojno socijalistično

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.